

din turcă. O atenție deosebită o merită studierea elementelor maghiare și germane transmise prin filieră sîrbocroată. Dar pentru cercetarea cu succes a acestei probleme sînt absolut necesare studii amănunțite cu caracter istorico-geografic. Un prim pas în această privință l-ar constitui alcătuirea unei hărți a tuturor graiurilor din regiunea Banat.

Împrumuturile din sîrbocroată în romînă nu sînt răspîndite în mod uniform. Ele sînt mai dese în partea de sud-vest a Banatului¹, unde contactul dintre populația sîrbocroată și romînă este mai strîns, mai rare cu cît ne depărtăm spre nord sau est.

Limita maximă de răspîndire a împrumuturilor din sîrbocroată o formează sud-vestul Ardealului și estul Olteniei. Aceasta demonstrează caracterul lor dialectical și îndreptățesc consemnarea lor ca regionalisme în dicționare.

În limba romînă, cuvintele studiate mai sus au pătruns din sîrbocroată într-un proces continuu, început din secolele al XV-lea — al XVI-lea. Acest proces s-a menținut pînă în zilele noastre numai în partea sud-vestică a Banatului.

Tocmai de aceea găsim aci o serie de cuvinte, a căror arie restrînsă și al căror fonetism neadaptat la sistemul fonetic al dialectului bănățean demonstrează că ele au pătruns mai de curînd în acest dialect. În acest sens cităm pronunțarea *tetac*, *dedă*, *coțiaș*, care conform pronunțării bănățene ar fi trebuit să sune *četăc*, *dedă*, *coșiaș*, adică cu *t*, *d* înainte de *e* palatalizate (ca în *țeme*, *devăr*), cu *a* neaccentuat trecut la *ă* (ca în *peșăc*).

În partea de est a Banatului acest proces a fost întrerupt prin romanizarea populației sîrbocroate, urme ale lui constituindu-le un număr restrîns de împrumuturi cu circulație în Banatul estic și Oltenia nord-vestică.

Dat fiind timpul scurs de la efectuarea anchetei pentru *Atlasul lingvistic romîn*, tabloul înfățișat în lucrarea noastră prezintă o situație existentă acum 30—40 de ani. Evenimentele petrecute între timp, mai ales marile transformări sociale care au avut loc de la eliberarea țării noastre, raporturile noi, de conviețuire frățească, stabilite între populația romînă și cea minoritară, au dus la apariția unor noi aspecte ale relațiilor lingvistice sîrbocroate-romîne, care au început să fie studiate de alți cercetători.

СЕРБСКОХОРВАТСКИЕ ЛЕКСИЧЕСКИЕ ЗАИМСТВОВАНИЯ В БАНАТЕ

(по данным РЛА)

(Резюме)

После краткого обзора стадии исследований о влиянии сербскохорватского языка на румынский, автор анализирует около 80 слов, проникнувших из сербскохорватского языка в местный диалект Баната. Так как эти слова были взяты из материала, содержащегося в Румынском лингвистическом атласе, автор имел возможность проследить и их территориальное распространение. Помимо этого, в статье анализируется и давность проникновения этих слов в румынский язык и, на основе фонетического критерия и ареала распространения слов, автор приходит к выводу, что они проникли благодаря непрерывному процессу, начавшемуся еще в XV веке. Более новые слова имеют менее распространенный ареал и не адаптированы полностью к фонетической системе банатского диалекта, в то время

¹ E de remarcat la aceste cuvinte și identitatea de sens a lor cu acela al cuvintelor sîrbocroate din care provin.